

[Anders Andersen.]

Snarere synes udviklingen stærkt at pege på, at vi efter i en kort periode at have kunnet forøge produktionen ved at inddrage ledig arbejdskraft nu er ved at vende tilbage til det, der igennem hele efterkrigstiden har været dansk økonomis store svaghed: den manglende evne til at kunne holde trit med den almindelige produktions- og produktivitetensudvikling i Vesteuropa.

Denne svaghed har i nogle perioder haft sin forståelige forklaring i de ydre vanskeligheder, som blev budt vort land, og som ved forskellige lejligheder har tvunget os til at bremse op på områder, hvor det, hvis vi havde haft mulighed for at lade os lede af mere langsigtede hensyn, ikke havde været ønskeligt at bremse. Men der vil efter min mening kunne fødes en hård dom over den økonomiske politik, der ikke har formået at omsætte de seneste års gunstige konjunkturer i en varig forbedring af vor produktion til styrkelse af vor produktivitet og til styrkelse af vor økonomi. Fortsætter udviklingen, som den nu er i gang, løber vi en betydelig risiko for at komme ind i en produktionsmæssig stagnation og samtidig en forringelse af den valutariske stilling i det kommende år med den deraf følgende meget kraftige stramning af vor økonomi.

Det foreliggende finanslovsforslag synes ikke at vise, at regeringen i fornødent omfang har besindet sig på denne situation, og hvis den har, synes dens besindelse i hvert fald at gå i retning af en politik, som vel over for akutte vanskeligheder kan have været nødvendig, men som tidligere har vist sin utilstrækkelighed over for vor økonomis mere langsigtede problemer.

I finanslovsforslaget regner finansministeren med indtægter i det kommende år ved skatter og afgifter, inklusive folke- og invalidepensionsbidrag, men efter fradrag for børnetilskud, på ca. 7 700 mill. kr. eller ca. 650 mill. kr. mere, end den højtærede minister skønner for indeværende år.

Nu viser flere års erfaringer jo, at der som regel er meget betydelig forskel på, hvad en finansminister skønner, og hvad det endelige resultat bliver; og ser man på linjen i disse afvigelser, finder man måske grund til at beklage, at væsentlige politiske afgørelser tilsløres af regeringen ved skøn

og talmæssige opstillinger, som det år for år bliver vanskeligere at tage helt alvorligt. Der er måske også noget vist betegnende ved, at finansministre ved „et forsigtigt skøn“ alene forstår et skøn, som stærkt undervurderer statens indtægter ved gældende skatte- og afgiftslove, medens risikoen for, at staten herved tager mere end fornødent fra borgerne, ikke tillægges samme vægt. Denne risiko kan jo i finansministeriel tankegang nemmere i årets løb imødegås ved forøgelse af de offentlige udgifter. Men denne fremgangsmåde styrker tendensen til, at såvel skatter som offentlige udgifter vokser jævnsides. Eller med Parkinsons ord: udgifterne vokser, til de dækker indtægterne. Det er imidlertid en udvikling, som hver gang giver staten et skub frem på den enkelte borgers bekostning, og det er en udvikling, som ikke skal vente støtte fra venstres side.

Den nuværende højtærede finansminister synes heller ikke i så henseende at afvige væsentligt fra sin forgænger. Ud fra en mere realistisk vurdering af statens finanser tror jeg, vi må regne med, at statens skatteindtægter ved opretholdelse af de gældende love og bestemmelser vil nå op over 8 milliarder kr. eller ca. 800 mill. kr. mere, end der må forventes i indeværende år. Denne skattestigning anser venstre ikke for nødvendig, endside for ønskelig.

På baggrund af den udvikling, jeg her har søgt at skitsere, må vi tværtimod anse skattestigningen for meget farlig, fordi den alvorligt vil øge vanskelighederne ved de omstillings- og tilpasningsprocesser, der er i gang i vort samfund, og som nødvendigvis må føres igennem, hvis vi fremover skal sikre beskæftigelsen og stigende udkomme i vore erhverv. Når jeg taler om omstillingsprocesser, tænker jeg ikke alene på de tilpasninger, der må følge i de nye markedsdannelsers kølvand, men også på dem, der er knyttet til den tekniske udvikling, til de nye produkter og produktionsformer og på videreførelsen af den mekaniserings- og industrialiseringsproces i videste betydning, som presser på inden for vore erhverv. Vi må fremover ikke alene bevare og øge antallet af arbejdspladser i takt med befolkningsudviklingen. Vi må også yde vore erhverv mulighed for at gøre de enkelte arbejdspladser bedre og fuldt på højde med